

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شغل

تنبک ساز

گروه شغلی

صنایع چوب

کد ملی آموزش شغل

۷	۳	۱	۲	۲	۰	۱	۹	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۰/۶/۱

۱/۱/۱۳/۱۳-۶

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب :دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شغل : ۹-۴۱/۳۱/۱/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته صنایع چوب :
آقایان امیر نظری ، محمد غفرانی ، محمدعلی نیکنام ، علیمحمد اسفندیاری ، داود ربیع ، پرویز دوستی ، محمد رضا گلپور لاسکی و
رامک فرح آبادی (دبیر کمیسیون)

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شغل :
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان خراسان رضوی
-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۹-۰۰۶۶۵۶۹۹۰۰

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	سید محمد طباطبایی	درجه ۲ هنری		سازنده	۱۲ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	داریوش اسحاقی	دیپلم	هنرستان	استاد دانشگاه و نوازنده	۳۵ سال	تلفن ثابت : ۰۵۱۱۸۵۲۳۱۴۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۰۵۱۵۹۸ ایمیل : آدرس :
۳	میثاق اسحاقی	فوق دیپلم	موسیقی	نوازنده آهنگساز مدرس	۱۸ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : covenant9@gmail.com آدرس :
۴	فریبا اسحاقی	دیپلم		نوازنده مدرس	۲۵ سال	تلفن ثابت : ۰۵۱۱۸۵۲۳۱۴۳ تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۵	متین اسحاقی	کارشناس	موسیقی	نوازنده آهنگساز مدرس	۱۵ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : matin_eshaghi66@yahoo.com آدرس :
۶	سارا خسروشاهی	کارشناس ارشد	مدیریت	موسس مدیر و مربی آموزشگاه	۸ سال	تلفن ثابت : ۸۴۳۲۴۸۳ تلفن همراه : ۰۹۱۵۵۱۰۸۱۴۹ info@sabziran.ir مشهد مسعود غربی پلاک ۱۰۲

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شغل^۱ :	
تنبک ساز	
شرح استاندارد آموزش شغل :	
<p>تنبک ساز شغلی است از مشاغل رشته صنایع چوب که شایستگی استفاده از ابزار نجاری ، کار با دستگاه تراش چوب، استفاده از ابزار نجاری ، شناخت پوست و توانایی کشیدن آن بر روی ساز و پرداخت نهایی و رنگ کاری و انجام مراحل تکمیلی ساخت و همچنین آشنایی با رنگ گاری مخصوص ساز را در بر گرفته و با مشاغل همچون نوازندگی تنبک در ارتباط است.</p>	
ویژگی های کارآموز ورودی:	
<p>حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره راهنمایی حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : خراط درجه ۲ ، شایستگی سازشناسی، نوازندگی و تئوری موسیقی</p>	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۸۹ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۵۸ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۳۱ ساعت
- زمان کارورزی	: ساعت
- زمان پروژه	: ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
<p>فوق دیپلم صنایع چوب و یا صنایع دستی و یا ۵ سال سابقه کارو یا دارای مدارک معادل از سازمان های مرتبط نظیر سازمان میراث فرهنگی .</p>	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

سازنده تنبک

تنبک انواع مختلفی دارد و در سایزهای مختلف و در کارگاه های کوچک ساز سازی تولید و عرضه می شود .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Tonbak Maker

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

سازنده سازهای چوبی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شغل / شایستگی^۲

- شایستگی ها / کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	تراش تنبک
۲	پرداخت و زیرسازی تنبک
۳	کشیدن پوست تنبک
۴	پرداخت نهایی و رنگ کاری تنبک
۵	کنترل کیفیت تنبک ساخته شده
۶	
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

^۱. Occupational / Competency Standard

^۳. Competency / task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: تراش تنبک
	جمع	عملی	نظری	
	۵۹	۴۲	۱۷	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- دستگاه خراطی چوب - چوب بدنه ساز - مقارنتخت در اندازه های مختلف - مغار نیم گرد - سمباده در انواع مختلف زبر و نرم				دانش :
			۱	- ساختمان انواع چوب (گردو، توت، زبان گنجشک)
			۱	- خراطی چوب
			۲	- الگوهای مختلف تراش تنبک
			۳	- اصول شکل دهی سطوح بیرون
			۴	- کار با دستگاه تراش و انواع ابزار مورد استفاده
			۴	- کار با دستگاه خراطی
			۲	-انواع کالیبر نفیر و صدادهی آنها
				مهارت:
		۱		- انتخاب چوب متناسب
		۱۵		- کار با دستگاه خراطی چوب
		۸		- استفاده مناسب از ابزار تراش و خراطی چوب
		۸		- خالی کردن کاسه با دستگاه خراطی
	۱۰		- شکل دهی سطوح بیرونی	
			نگرش :	
			- دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه	
			ایمنی و بهداشت : استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)	
			توجهات زیست محیطی : خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه	

	زمان آموزش			عنوان: پرداخت و زیرسازی تنبک	
	جمع	عملی	نظری		
	۴۳	۳۱	۱۲		
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط				
- دستگاه تراش (خراطی چوب) - پنبه - الکل - آب - سمباده های نرم و زبر				دانش : - کار با دستگاه تراش (خراطی چوب) - سمباده کاری و توانایی تشخیص سمباده مناسب در هر مرحله از کار - شکل دهی سطوح داخلی - پرز گیری	
			۳		
			۳		
			۳		
			۳		
				- مهارت: - استفاده از سمباده های زبر و نرم به توالی - کار با دستگاه تراش (خراطی) - روشهای مختلف پرز گیری	
		۸			
		۱۸			
		۵			
		نگرش : - دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه			
		ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....)			
	توجهات زیست محیطی : - خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه				

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: کشیدن پوست تنیک
	جمع	عملی	نظری	
	۳۷	۲۳	۱۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع مناسب و نامناسب پوست - قالب ناتمام تنیک - مواد مورد استفاده در خیس کردن پوست - انواع مختلف چسب - سریش - انواع طناب های مناسب برای طناب کشی - چکش مخصوص نجاری - میخ در اندازه های مختلف			۴	دانش: - انواع پوست - نحوه کشیدن پوست بر روی تنیک - مقدار کشیدن پوست نسبت به ضخامت دهانه
			۷	
			۳	
				مهارت: - انتخاب پوست مناسب - خیس کردن پوست - کشیدن پوست به صورت یکدست - چسب زدن - طناب کشی دور دهانه - میخ کوبی
		۳		
		۳		
		۷		
		۴		
		۳		
		۳		
	نگرش: - دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه			
	ایمنی و بهداشت: - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی، دستکش و.....)			
	توجهات زیست محیطی: - خروج پوشال چوب از کارگاه، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه			

	زمان آموزش			عنوان: پرداخت نهایی و رنگ کاری تنبک ساخته شده
	جمع	عملی	نظری	
	۴۰	۳۰	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- انواع رنگ - ورق سمباده - تخته سمباده - انواع سوهان - مواد مورد استفاده در زیر سازی رنگ - مواد پرداخت کاری - انواع قلم های رنگ آمیزی				دانش : - انواع رنگ و کاربرد های مختلف آنها - روشهای پرداخت قسمت های مختلف تنبک - پرداخت قسمتهای داخلی و خارجی تنبک
			۳	مهارت : - استفاده از رنگها در رنگ آمیزی ساز - ترکیب مختلف رنگهای مورد استفاده - رنگ آمیزی قسمتهای مختلف ساز
			۳	
			۴	
				نگرش : - دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظت و ایمنی فردی (کفش ایمنی، عینک حفاظتی ، دستکش و.....) توجهات زیست محیطی : خروج پوشال چوب از کارگاه ، عدم انتشار مایعات و چسب در کارگاه
		۵		
		۵		
		۲۰		

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: کنترل کیفیت تنبک ساخته شده
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۵	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- میز کار ابزار اندازه گیری شامل: - خط کش - متر نواری				دانش:
			۲/۵	- مفهوم کنترل کیفیت
			۲/۵	- روش های کنترل کیفیت
				مهارت:
		۲/۵		- کنترل کیفیت بدنه تنبک
		۲/۵		- کنترل کیفیت پوست تنبک
				نگرش:
				- دقت در انجام کار، صرفه جویی در مواد اولیه
			ایمنی و بهداشت:	
			-	
			توجهات زیست محیطی:	
			-	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز کار			
۲	کپسول آتش نشانی ۶ کیلوگرمی - پودر خشک			
۳	یکسری کامل جعبه کمک های اولیه			
۴	تخته وایت برد			
۵	اسلاید			
۶	فیلم آموزشی			
۷	دستگاه خراطی چوب	ایستاده		
۸	کمپرسور باد			
۹	فشارشکن			
۱۰	پیستوله			

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	چوب بدنه ساز			
۲	پنبه			
۳	الکل			
۴	انواع پوست			
۵	قالب ناتمام تنبک			
۶	انواع طناب های مناسب برای طناب کشی			
۷	میخ در اندازه های مختلف			
۸	چسب چوب			
۹	مواد مورد استفاده در زیر سازی رنگ			
۱۰	مواد پرداخت کاری			
۱۱	ورق سمباده			
۱۲	چوب			
۱۳	چسب			
۱۴	نمونه ها و ماکت های ساخته شده			
۱۵	سیلر			
۱۶	کیلر			
۱۷	پلی استر			
۱۸	نیم پلی استر			

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	آچار پیچ گوشتی یک سو			
۲	آچار پیچ گوشتی دو سو			
۳	آچار فرانسه یک سری کامل			
۴	دستگاه تراش			
۵	چوب بدنه ساز			
۶	مغار قاشقی			
۷	چکش مخصوص نجاری			
۸	مغار تخت			
۹	مغار نیم گرد			
۱۰	سوهان			
۱۱	تخته سمباده			
۱۲	گیره			
۱۳	خط کش			
۱۴	اره آهن بر			
۱۵	انواع سوهان			
۱۶	انواع قلم های رنگ آمیزی			
۱۷	مغار خراطی چوب			

توجه :

- ابزار به ازا هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	دایره المعارف سازهای ایران جلد اول	محمد رضا درویشی		۱۳۸۳	تهران	ماهور
۲	دایره المعارف سازهای ایران جلد دوم	محمد رضا درویشی		۱۳۸۴	تهران	ماهور
۳	دایره المعارف سازهای جهان		حسن زندیاف	۱۳۷۶	تهران	روزنه
۴	هنر سازسازی	حسین مسعود		۱۳۸۰	تهران	دانشگاه هنر
۵	فرهنگ سازها	حسینعلی ملاح		۱۳۷۶	تهران	کتابسرا
۶	واژه نامه موسیقی ایران زمین	مهدی ستایشگر		۱۳۷۴	تهران	اطلاعات

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	سایت حوزه هنری
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط
(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
۱	خود آموز تنبک			